

BOGOLJUB

TUJINI

Štev. 26., Leto III. VEDSKI TEDNIK

Nedelja, 27. junija 1948.

PODOBRA SRCA JEZUSOVEGA

V davnih časih je živel na Grškem kralj, ki je bil dal ostro postavo zoper prešuštvo. Prešuštniku so iztaknili oči, da je bil potem vse življenje slep. Prvi, ki je to postavo prelomil, pa je bil kraljev sin. Kralju je bilo silno hudo zato, ker mu je sin napravil toliko sramoto, na tudi zaradi kazni, ki je morala sina zadeti. Srčno ga je namreč ljubil. Njegovo srce ni moglo prenesti, da bi bil sin postal slep. Kaj je storil? Da bi zadostil pravici, pa tudi svoji ljubezni, je dal sinu izdreti desno oko, sebi pa levo... Kadar sta se potem oče in sin pogledala in drug pri drugem zagledala namesto očesa prazno votlino, kaj pravite, kako jima je bilo pri srou? Nehote je očetu prišla na misel sinova pregreha, sinu pa očetova pravičnost in ljubezen. Ta prazna očesna votlina je ne prenehoma pripovedovala, zakaj in kako je nastala. Rane govore in pripovedujejo in to pripovedovanje sega v srce tistemu, ki je ranil, in tistemu, ki je bil ranjen in vsakemu, ki pozna njihovo zgodbo.

Pretrsljiva je zgodba srčne rane Kristusove. Sveti evangelist Janez pripoveduje, kako je nastala. Ko je bil Jezus že umrl, "so prišli vojaki in strli kosti prvemu in tudi drugemu, ki je bil z njim križan, ko so pa prišli do Jezusa in videli, da je mrtev, mu niso strli kosti, ampak eden izmed vojakov je s sulico prebodel njegovo stran in takoj je pritekla kri in voda" (Jan. 19, 32-34). S tem sunkom je vojak predril tudi Srce Jezusovo. Zveličar sam je namreč pokazal sveti Marjeti Alakok svoje Srce s široko in globoko rano in ji naročil, naj ga časte v podobi njegovega Srca, naj jo javno izpostavlja, da se brezčutno človeško srce gane. (Pismo 128.) Poleg rane v srcu vidimo na sliki Srca Jezusovega trnjevo krono okoli srca in križ, ki se dviga iz srca in ogenj, ki plamti iz srca. Jezus je obljubil: Blagoslovil bom hiše, kjer bodo izpostavili in častili sliko mojega Srca. Vse to pomeni, kako naš Zveličar srčno želi, da bi razumeli, kaj nam pripoveduje slika njegovega Srca.

Kaj nam govori, kaj nam pripoveduje?

1. "Glej, kako sem te ljubil in kako te še vedno ljubim!" To je prvo, kar nam pove slika Srca Jezusovega. Trnjeva krona okoli Srca, križ, rana v Srcu, vse to pripoveduje, kaj je Jezus storil za nas. Trpel je in umrl in zadnjo kapljo krvi prelil za nas, da nas ne bi zadela zaslužena kazen zaradi grehov, s katerimi smo tolikrat prelomili božjo postavo. Ogenj, ki šviga iz Srca Jezusovega, pa nam po-

ve, da je vse to storil iz ljubezni. "Nočem smrti grešnika, ampak da se spreobrne in živi!" Tako nam kliče. Kako tolažilna je misel: "Jezus me ljubi!" Katero srce, ki še ni popolnoma sprideno, se more ustavljati toliki ljubezni? Grešnik, ali ne boš z zaupanjem prihajal k Jezusu, ki ti obeta odpustitve in zagotavlja svojo ljubezen? "Zveličar me ljubi!" Kako tolažilna je ta misel za vse, ki na zemlji ne najdejo ljubezni pri ljudeh, ki pod težo trpljenja skoraj omagujejo. Saj ljubezen božjega Srca ni bila samo v besedah, ampak jo je spričal z dejanji. Ni večje ljubezni, kakor če kdo da življenje za svoje sovražnike. Kadar bo tvoje srce žalostno, potrto, ozri se na podobo Srca Jezusovega, poglej rano v njegovem Srcu, poglej križ, ki moli iz Srca, poglej trnjevo krono okoli Srca in reci, če si upaš, da je tvoje trpljenje večje kot je bilo njegovo. In vse, kar je trpel, je trpel zate, ker te je ljubil in te še ljubi. Bodi potolažen - Jezus te ljubi!"

2. "Greh je črna nehvaležnost do Jezusa!" To je drugo, kar ti pripoveduje slika Srca Jezusovega. Vojak, ki je mrtvemu Zveličarju prebodel Srce, je bil pogan in ni vedel, da je Kristus za njega in iz ljubezni do njega trpel strašne bolečine in mučno smrt. Ti pa si kristjan. Ti veš in veruješ, da je Kristus trpel in umrl za tvoje zveličanje. Če ga kljub temu še smrtno žališ, je to vselej kakor sunek v njegovo Srce. Če tudi ne čuti tega sunka njegovo telesno Srce, ga to hujše boli v duši kakor vse telesne bolečine, ki jih je trpel.

Le pomisli, ko bi se ti ponoči zbudil, pa bi bila vsa hiša v plamenih in bi se več ne mogel sam rešiti iz ognja, kako bi obupno klical na pomoč! In ko bi se nihče ne upal skočiti po tebe, bi moral umreti strašne smrti. Pa če bi vendar nekdo iz samega usmiljenja skočil po tebe in bi te rešil in bi pri tem dobil hude opekline, da bi moral v groznih bolečinah doma bolan ležati in slednjič umreti, povej: ali bi mogel ti tega svojega rešitelja zaničevati, posmehovati se njegovim bolečinam ali ga celo preklinjati? In če bi vendar to storil, kako bi tvoja grda nehvaležnost bolela tvojega dobrotnika, bolj kakor vse opekline!

Ali misliš, kristjan, da se kaj takega s teboj ni nikoli zgodilo? Že je švigal okoli tebe ogenj, večni peklenški ogenj, ko si smrtno grešil. Sam bi ne bil mogel pomagati. V večnem ognju bi moral trpeti, da se te ni usmilil božji Sin, ti prišel na pomoč in te rešil večnega pogubljenja. Postavil je zakrament svete pokore, v katerem najdeš rešitev, če si smrtno grešil, sam pa je moral umreti v groznih mukah in bolečinah za tvoje odrešenje. In če ti tega svojega največjega dobrotnika, svojega Odrešenika Jezusa Kristusa zopet in zopet žališ s smrtnim grehom, ali razumeš, da ga tvoja nehvaležnost bolj boli kakor smrtno bolečino na križu? O, poglej podobo Srca Jezusovega, poglej rano v njegovem Srcu! Ali si upaš pogledati jo in reči: "Jaz tega nisem storil?" Ali ni ta rana vidno znamenje nevidnih ran, ki si mu jih zadal s svojimi grehi? Štej, koliko smrtnih grehov si storil že v svojem življenju v mislih, v besedah, v dejanju, z opuščanjem zapovedanih dobrih del, kolikrat si zaničeval Jezusovo ljubezen do sebe, in poslušaj, kaj ti govori dobri Jezus; kako toži: "Ljudstvo moje, kaj sem ti storil in s čim sem te razžalil, odgovori mi!" Da, odgovori, saj enkrat boš tako moral odgovor dati. V skrivnem razodetju pravi sv. Janez: "Glej, prišel bo na oblakih in videlo ga bo vsako oko in k a t e r i s o g a p r e b o d l i . In jokali bodo nad njim vsi narodi na zemlji" (Jan. 1,7). Tam te bo rana Srca Jezusovega tožila, če boš v svojih grehih umrl. Tožila te bo, da si pahnil od sebe njegovo ljubezen. Sedaj je še čas, da se rešiš. Sedaj ti Srce Jezusovo še ponuja odpustitve. Tam bo prepozno vsako kesanje. Hiti, sprejmi njegovo ljubezen, dokler je čas!

Vse to in še veliko drugega pripoveduje slika Srca Jezusovega

vega. Zato je prav, da imaš podobo Srca Jezusovega v svojem stanovanju, naj bo kip ali slika. Pa postavi jo na vidno in častno mesto v hiši. Pred to podobo se zbirajte vsi domači k molitvi, krasite jo s cvetjem, pri igajte lučke pred njo vsaj prve petke.

Božje oko z veseljem gleda na hišo, v kateri je podoba Srca Jezusovega postavljena v češčenje. Kar je Gospod rekel Salomonu po posvečenju templja, velja tudi taki hiši: "Slišal sem tvojo molitev in tvoje prošnje, ki si jo molil pred menoj. Posvetil sem to hišo, katero si mi sezidal, da postavim ondi večno svoje ime in da so moje oči in moje srce ondi vse dni" (3. Kralj. 9,3).

POLJUB NA MORILČEVO ROKO

Najlepši cvet in najžlahtnejši sad naše svete vere je ljubezen do sovražnikov, katero je na zemlji zasadil Odrešenik sam. To krasno drevo je prineslo krasne sadove, tudi že na kamnitih tleh poganskega sveta. Pater Felix iz reda Karmeličanov pripoveduje krasen zgled ljubezni do sovražnikov iz Scheffa Amr pri Nazaretu, kjer je več let deloval kot misijonar.

Miriam Namusse, zelo vneta kongreganistinja je dvigala vse sosede z angelsko potrpežljivostjo, s katero je prenašala vsako surovost in preganjanje od strani tašče in svaka. Vendar je ta svetniška potrpežljivost ženo dražila in zbadala svaka. - Čim krotkejša je bila, tem bolj surovo je postopal z njo ta zverina. Prišlo je do tega, da jo je prav v času, ko bi potrebovala še več prizanašanja, udaril tako grozovito, da se je z veliko težavo privlekla do svoje matere, kjer se je potem težko bolna zgrudila. Poklicali so patra Felixa, da bi jo spovedal. Naj pripoveduje on sam: "Ko sem prišel k njej, sem jo našel v družbi g. Tonlouse, prednice kongregacije in gospe Taclu, prednice sester iz Scheffa Amr. Na prigovarjanje teh dveh je rekla: Da odpuščam, iz celega srca odpuščam. Saj ste me prav tega učili. Ker sem umirajočo dobil v tako lepem krščanskem razpoloženju, sem sklenil pripeljati k njeni postelji tudi taščo in svaka.

Vidno je postajala slabša; oči so ji že osteklenele. Jadikovanje tašče ji je dalo vedeti, kdo je pri njej. Takoj ji je stegnila roko nasproti, prišla njeno roko, jo spoštljivo poljubila in jo prosila odpuščanja za vse, kar ji je morda hudega prizadela. K postelji je stopil tudi svak. Mirijam mu je že prej vse odpustila. Sedaj pa je brez obotavljanja pritislila ustnice na njegovo roko v znak sprave z roko, ki ji je vzela še več kot njeno življenje. Mirijamina mati je prejšnji večer v preveliki bolesi prisegla, da morilcu svoje hčerke nikdar ne bo odpustila: "Rajši si dam iztakniti oči, kot da bi ga še kdaj pogledala", je rekla. Sedaj pa je bila priča te lepe sprave. Bolnica je prišla roko svoje matere in jo rotila pri ljubezni, ki jo ima do nje, naj vse pozabi in odpusti. Do solz ganjena se je mati udala prošnjam svoje umirajoče hčere in odpustila.

Par trenutkov kasneje sta prišla dva vladna uradnika in hoteli od Miriam zvedeti ime tistega, ki jo je udaril. "Bog me je udaril", je rekla, "nikogar ne dolžite moje smrti." Potem so ji morali še bratje obljubiti, da ne bodo dali nobene pismene ovadbe. Potem je dala na prsi škapulir in družbeno svetinjo in molitvenik in rekla prednici: "Prosim, prosite v mojem imenu vse sestre odpuščanja za slab zgled, ki sem jim ga dala." Zahvalila se je še, da so jo naučili tako od blizu spoznati in vzljubiti Boga, pa je zaspala v Gospodu.

Kakor pa je ljubezen največji in najžlahtnejši cvet naše vere, je najgrši in pred Bogom najostudnejši madež sovraštvo in maščevanje. Bog je ljubezen in dobroti sama. Satan pa je zloba in sovraštvo samo. Dokler imamo v srcu sovraštvo in željo po osebnem maščevanju, ne moremo reči, da smo kristjani, da se borimo in trpimo za vero ti-

stega, ki je oznanjal ljubezen in odpuščanje. S sovraštvom in maščevalnostjo se borimo za zmago satanovo.

Prenekatero srce slovenskega begunca je še vedno polno tega satanskega plevela sovraštva in maščevalnosti, ki božje Srce tako žali. Za take grehe svoje in če sami tega nimamo za druge bomo božjemu Srcu zadoščali s tridnevnicco pred prvim petkom v juliju. Naj bo ta tridnevnicca lep zaključek devete vrste prvih petkov in začetek desete, ki jo bomo začeli v avgustu. Pokažimo božjemu Srcu, da je naša pobožnost prava, ker se je naučila odpuščati sovražnikom, pa ne le odpuščati, ampak zanje tudi moliti in za njih grehe zadoščati.

Noben človek nam še ni storil toliko krivic in hudega, kolikor smo že mi storili hudega svojemu Odrešeniku in Njegovemu pre-svetemu Srcu. Če hočemo milosti in odpuščanja, potem sami odpuščajmo, da bomo lahko prav molili.

Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.

KATOLIŠKI MISSIONI

DA IN NE... IZ BENGALSKEGA MISIJONA...

Bog hoče vse ljudi zveličati, to stoji v svetem pismu. Zato pošilja misijonarje. Da in ne.

Pravkar smo rekli, da ne gre pri misijonstvu - če mu iščemo, svojski cilj in razlog - za spreobrnjanje duš. Torej tudi ta volja božja, da se vsi ljudje zveličajo, ni svojski razlog misijonskemu delu. Ta razlog je dan prav vsakemu delu Cerkve. Vse, kar je Kristus storil in kar dela Cerkev, ima ta končni cilj, da se vsi ljudje zveličajo. Vemo pa, da ni vse delo cerkve misijonsko delo, torej ta razlog ne more kot svojski razlog veljati tudi za misijonsko delo, velja pa prav tako ali še bolj za dušnopastirsko delo. Pravi, misijonskemu delu svojski razlog, ki velja samo za misijonstvo, je značaj Kristusove Cerkve, da je katoliška. Ker mora biti razširjena in utrjena v vseh narodih in na vseh krajih, zato vodi misijonsko delo.

Ko bo ta cilj dosežen, bo pa svojski razlog dela Cerkve vseživljavna volja božja in bo ta novostanovljena Cerkev spreobrnjala duše kot smo rekli. Je torej daljnji razlog, ne pa bližnji, misijonstvu svojski.

==

Kaj pa ljubezen? Ali je ljubezen razlog misijonskemu delu? - DA in NE. Ljubezen vodi vsako dobro delo, torej tudi misijonsko.

/Nadaljevanje pisma misijonarja p. Demšar Lojzeta/.

VEDNO ŠIRŠA POMOŽNA AKCIJA.

Lakota je pobrala mnogo ljudi. Vlada je spet naložila na moje rame dobrodelno akcijo za ozenlje, ki šteje okrog 60.000 ljudi. Moral sem izbrati 3.400 potrebnih oseb, ki so dobivale tri in pol kg riža ali moke za vsakih 14 dni. Ni bila lahka ta naloga, odbrati 3400 revežev, ko pa jih je bilo na desettisoče v teh 100 meni poverjenih vaseh. Vodil sem vse sam, kaplanu pa sem prepustil šolo, ki je prejšnje leto precej trpela, a šola je, kakor znano, duša misijona. Moral sem pisati izkaznice, sestaviti katalog, odrediti središča, kjer bom delil (bilo je teh središč 9), pripeljati riž iz Diamond Harbourja s čolni, spraviti ga do središča, kjer te je že čakalo 500 do 700 ljudi, od katerih je vsakdo hotel prvi priti na vrsto. Res ni lahka stvar, spraviti v red 500 lačnih in zato na pol divjih žensk. Kadar grlo ni zado-stovalo, je moral priti na pomoč komolec. Drug za drugim so pristopali k moji mizici, vsak-

A po čem naj potem ločimo misijonsko delo od drugega dobrega dela. Po ljubezni ni mogoče ločiti. Torej ne more biti svojski razlog.

Misijonstvo temelji na katalističtvu Cerkve. Zato mora biti ljubezen pri misijonstvu naravnana predvsem na katoliško Cerkve. Iz ljubezni do Cerkve sodelujemo pri misijonstvu. Torej treba omeniti še nekaj stvari.

Dostikrat podpiramo misijone iz ljubezni do ubogih poganov. Saj si jih vedno predstavljamo napolnake in v razcapanih krpah, brez hrane, pravega stanovanja itd. Smilijo se nam, zato jim z malimi darovi priskočimo na pomoč. Kaj pa naj zdaj rečemo, če nam bo kdo očital češ: Tja daleč pošiljate, rajši pomagajte domačim revežem.

Prav ima vsaj v nekem pogledu. Če gre pri misijonskem delu samo za to, da mi izkazujejo usmiljenje poganom in jim gmotno pomagamo, potem ni razloga, zakaj bi prav njim izkazovali to usmiljenje. Saj imamo reveže med seboj, in še kakšne. In ljubezen, ki je prav urejena, mora najprej pomagati tistim, ki so bližnji po krvi. /Prihodnjič dalje/.

= = = = =

ogledali so si sestrski konvent in videli sestre domačinke, kar vse je nanje silno vplivalo. Tako se je mnogim katoliška Cerkve prvič predstavila. Vsi so tudi videli, kje je doma tisti, ki oskrbuje in hrani nje in njihove družine. Mnogi izmed njih so dali "nomoškar" /bengalski pozdrav/ Veliki Materi, ki stanuje pred cerkvijo in še pozneje sem videl poganke žene, ki so se priklanjale pred Marijinim kipom. Pred božičem sem s prošnjami in osebnim posredovanjem dobil v dar 7000 dhotijev in sarijev; tako sem mogel obleči vse vdove in mnogo njihovih otrok. Tudi naši ljudje so skoraj vsi dobili novo obleko za božič. Triindvajsetega decembra sem vse to delo zaključil, potem smo uživali miren božič. Tansko leto so mi poverili istotako delo, a le za 650 oseb. Ker so bili ljudje že vajeni na red, je šlo brez težave. Delil sem pa le v Morapaju, ne zunaj po vaseh.

Naj omenim še to, da so tudi drugi naši misijonarji v času lakote podobno pomagali ljudstvu. P. Sedej je imel 4 kuhinje, kjer se je kuhalo za 4500 ljudi. P. Podržaj pa je organiziral kuhinjo za 2000 ljudi.

DUHOVNI SADOVI IN ... ODLIKOVANJE. To plemenito delo krščanskega usmiljenja je silno povzdignilo ugled katoliških misijonarjev pred pogani in oblastmi. Vsi so se prepričali, da katoliški misijonar nepristansko pomaga in nesebično vse razdeli, kar dobi. Pogani take nesebične dobrodelne ljubezni ne poznajo; mislijo le bolj nase, soseda pa pušče mirno umirati. Oblasti so videli, da le katoliškemu misijonarju lahko docela zaupajo, zato so me preprosile, da sem pozneje v Morapaju prevzel aprovizacijo za moko, sladkor in petrolej. Decembra 1945. pa mi je bengalski guverner /Bengalijska šteje 60 milijonov prebivalcev/ poslal srebrno medaljo za

do je pritisnil svoj palec v moj glavni katalog, podpisal sem mu izkaznico, nato je šel do vreč, kjer so mu čolnarji omerili njemu pripadajoče tri in pol kg riža ali moke. Starim naravnim mamcam je bilo treba tudi vse lepo zaviti v ruto, drugače bi na potu vse stresle. Delili smo navadno sredi vasi pod orjaškim drevesom; včasih je pripekalo na nas sonce, včasih nas je pral dež.

Ko sem v enem sre = dišču delo končal, sem moral hitro v drugo, kjer so ljudje že nepotrpežljivo čakali. Med potjo sem pojedel kos kruha, v vasi pa mi je dobrohoten zemin = dar dal kokosovih orehov, da sem si potolažil žejo. V enem dnevu sem obiskal po tri ali štiri središča, od 8 zjutraj do 10 zvečer. Tako je šlo šest mesecev od julija do decembra. Ko pa po poljih ni bilo več vode in so bila pota suha, sem delil za vse v Morapaju. Vsa ta množica je torej prihajala na našo misijonsko postajo, videli so cerkev, krasno lurško votlino z velikim Marijinim kipom, ki jo je postavil in uredil O. Vizjak,

zasluge pri požrtvovalnem delu za reveže. Medalja tehta kar četrt kile, a upam, da me v nebesih čaka še lepša svetinja.

/Prihodnjič konec/.

NAŠE POSLANSTVO V TUJINI

(Nadaljevanje)

Napačno bi bilo vse vprezati v voz politike, vse gledati samo s političnega stališča, kot to dela del emigrantske mladine. Zlasti je politika nevarna za mladega človeka, ki je še v formaciji. To je bila teza profesorja Tomca.

Družimo se v političnem pogledu, skupne, enotne linije! Bogatimo jo z našimi doprinosi, držimo našo morebitno kritiko v mejah stvarnosti, dajmo ji zagona, krepimo jo!

V kulturnem pogledu naj se naš program osredotoči okrog "Katoliškega instituta". Kako se je nad nami maščevalo dejstvo, da smo imeli Slovenci kot katoliško ljudstvo protikatoliško univerzo! Kako nas je udarila naša nepripravljenost, ko ob prevratu nismo imeli znanstvenega in kulturnega naraščaja za mladi visokošolski zavod.

Ni mogoče urejeno delo za narod brez močnega štaba kulturnih voditeljev. Mislimo na "Katoliški institut", nekakšno katoliško univerzo v malem, ki bi imela vpliv in ugled v narodu.

Ne pozabimo na umetnost!

Pomislimo, kakšno moč bi dobila naša emigracija, če bi iz nje planilo pergišče pesnikov, prepovednikov, eselistov velikega razdih. Bojmo se epigonstva zaostalih, dajmo si zagona naprej in navzgor! Kdor bo imel odprte oči in pričakujoče srce, ga bo tujina gotovo oplodila.

Potrebujemo skupino knjigotržcev, sistematikov, orjakov spomina, a še bolj potrebujemo velikih duhov, daljnovidcev, ki so v intimnem stiku z zgodovino novatorjev, ki nas bodo opozarjali in pripravliali na nove čase.

Predvsem pa gojimo filozofijo in bogoslovje! Nemogoče je jasno videti v zapletenih, gospodarskih vprašanjih v labirintu sodobne kulture brez bistrosti, ki nam jo morejo dati le zdravi principi in pa spekulacija. Da, spekulacija je za učinkovito kulturno delo nena=domestljiva!

Zveze, stiki so dragocena surovina, brez katere se ni mogoče izživljati v svetu.

Če danes naša emigrantska skupnost srečuje tako nepremostljive težave, kot so se pokazale pri razmeščanju našega inteligenčnega naraščaja po Evropi - je to pripisati v veliki meri dejstvu, da smo Slovenci imeli malo, če ne skoraj nič zvez po svetu. Brez zvez je nemogoče kakršnokoli poslovno življenje, brez zvez je nemogoče ali vsaj otežkočeno kulturno življenje, brez smotrnega nabiranja vplivnih zvez bo vsako naše uveljavljanje v emigraciji neozdravljivo in nepravilno obsojeno v mizeren polom.

Zato vnovič knjige v roko, zalivimo se v studij, v pripravo, veliki cilji naj ga osvetljujejo!

Nabiranje zvez je težavno in zahtevno delo. Ker Slovenci in slovenski begunci predstavljamo le neznatno število ljudi in za nami stoje le smešno majhna bogastva, bodo naše zveze morale biti zlasti osebne, to je sloneče na osebnih prijateljstvih.

Prijateljstvo predstavlja neko osebno moč, čar, vpliv osebnosti. Prijateljstvo z vplivnimi ljudmi, ki nas zanimajo in ki so edino važna, stavijo še posebej to zahtevo.

Nabiranje zvez bo torej neločljivo povezano z neprestano rastjo osebnosti, v značaju, volji, umu, izobrazbi, uspehih in delih. Tujina je neobčutljiva za razne posebne slovenske vrline, zato bo treba

stremeti in punktirati predvsem na splošne in univerzalne dobrine, svetovne občečloveške vrednosti. Svet razume samo ta jezik. Kdor govori v narečju naših malih konkretnih zahtev, naših izkušenj, naših naporov itd. je vr eden pomilovanja. Pojavile se bodo težave, ki izvirajo iz našega slovenskega značaja. Mi smo navajeni na zelo surovo občevanje med seboj: med seboj občujemo s koli, pred tujci pa v zadregi vrtimo klobuk. Uveljavljanje v tujini predstavlja najtrši teren, ki gotovo ni vabljliv za nas, katerim je všeč živeti v malih domačih intrigah in sporih. V tem pogledu naj velja načelo: dvigniti se za vsako ceno iz našega "malega starega sveta", razširiti obzorja, poglobiti potrebe, punktirati le na najvažnejše neobhodne zahteve in puščati v nemar vse, kar je drugotno. Postati moramo "bistrogledni" v mišljenju in dejanju, da se poslužimo Webrovega izraza.

Učimo se oblik finega občevanja!

Slovenci in zlasti Kranjci smo posebno surovi. "Likajte se, likajte se"! je ponavljal Tomo Zupan Alojznikom, "zakaj Kranjec je surov". Oglatost v obnašanju prenašamo v mišljenje, v delo, kar povzroča veliko nepotrebnih trenj. Vzgojimo si slog občevanja, ki bo vr eden naših bogatih kulturnih tradicij, naših stoletnih zvez z ro-manskim svetom!

Težimo za širokostjo!

Ne širokost v Kocbekovem smislu, ki pomeni nenačelnost, ampak širino v izobrazbi, smisel za potrebe trenutka, za hojo s časom, sposobnost vživeti se v potrebe drugih ljudstev, drugih svetov, drugih ljudi, zlasti razumeti vživeti se v sočloveka in doživeti ga, je znak velike srčne kulture.

Te širine v naši skupnosti tako zelo manjka!

Tujec, ki nas gleda, kako gnijemo v malenkostih in staromodnosti, nas mora pomilovati.

Izprašajmo si vest: kaj beremo, kje se je ustavila naša izobrazba, ali živimo s časom, kje so obtičali naši okusi, misli, zanimanje, ne grešimo morda z provincialnostjo? In naše domoljubje le lokalni patriotizem, gremo li do konca stvarjem?

Torej potreba po kvalitetnikih!

V emigraciji bodo vzdržali le kvalitetniki!

POTA BOZJA

(Nadaljevanje).

"Glejte, gospod župnik, kako je bilo to do našega koncerta enostavno: vedno bolj in bolj sem se bavila z mislijo, da stopim v nekaj dneh v noviciat, da postanem redovnica in učiteljica petja. In sedaj je vse postavljeno na glavo: odpira se mi druga pot: pot v dompevske umetnosti v opéro; prepričana sem, da mi Ahačič ne bo govoril samo o petju in operi. Vsak njegov pogled in šopek, ki mi ga je postal po mojem nastopu v operi, mi je jasno pričal, da hoče govoriti z menoj tudi o ljubezni. Dve poti sta pred menoj. Katera je prava? Na to vprašanje želim odgovora."

"In od mene pričakuješ, da naj ti sedaj pokažem na tem razpotju pravo pot? Znan slovenski pregovor pravi: Svetniku je lahko svetovati, ker pri tem nič ne zgubi. Lahko bi rekel eno, lahko bi svetoval drugo. Kako naj jaz star podeželski župnik, ki nikoli nisem imel opravka z ljubeznijo, svetujem mlademu, dovoli, da se tako izrazim, lepemu, umetniško nadarjenemu dekletu, kaj naj stori. O, težka naloga, najtežja od vseh, kar sem jih imel do današnjega dne."

"Bodočnost bo jasno pokazala, katera pot je prava, toda jaz čakati ne morem, treba se je odločiti. Ako mi vi ne morete pomagati, gospod župnik, povejte, kdo naj mi pomaga, kdo naj mi svetuje, meni, ubogemu neizkušenemu dekletu?"

"Poskusiva, Cilka z združenimi močmi narediti to, kar ubogi človek storiti more. Ko sem potoval še v mladih letih po Koroški, sem videl v neki cerkvi velik, krasen kip nadangela Mihaela. Bila je to velika soha, ki je predstavljala tega nadangela v nadnaravni velikosti. V eni roki je držal meč, v drugi pa veliko tehtnico. Lepa pri=spodoba. Sveti nadangel Mihael pretehta vsa dobra in slaba dela vsake duše, ki stopi pred večnega Sodnika. Tako tudi midva storiva. Pre=tehtajva tudi midva in premisliva počasi in prevdarno, kaj ti more nu=dit redovniško življenje in kaj življenje umetnice in žene umetnika."

"To sem jaz že sama premišljevala, toda predno sem prišla do tehtanja, so mi odpovedale že vse moje moči in nikdar nisem mogla ugo=toviti, na katero stran se tehtnica nagiba."

"Obema se bo pa mogoče posrečilo", je dejal gospod župnik, nato pa nadaljeval: "Verjetno je, da bi se po tvojem privoljenju vne=la med vama ljubezen, ki bi morda vodila celo pred oltar. V tem prime=ru bo Janko Ahačič delal na to, da boš sprejeta v opero. To so pred=videvanja. Sedaj je pa treba ugotoviti pozitivne in negativne strani teh dejstev. Površno pogledano bi rekli: pozitivno je vse, saj tu sploh negativne strani ni. Treba postaviti vprašanje: kaj je v vsakem človeškem življenju negativno in kaj je pozitivno? Na to bi lahko od=govorila: vse, kar vodi k Bogu, je pozitivno, vse kar k Bogu ne vodi ali pa vodi morda sploh proč od Boga, je negativno, je prej ali slej človeku v pogubo. Umetniki žive posebno življenje, drugačno od pre=prostih ljudi. Umetnik vse močneje doživlja, v njem so sile, ki hočejo udelestvovanj v umetnosti. Umetnik mora peti, on mora igrati, on mora slikati, on mora pisati. Če tega ne dela, je nesrečen. Bog sam mu je položil to silo, ki je mnogokrat drugim ljudem neumljiva in zato tudi življenje in delo umetnikovo neumljivo. Iz tega sledi, da boš srečna kot umetnica, ker boš imela priliko do umetniškega udelestvovanja v petju. Umetnik je mnogokrat poseben človek v svojem poklicu. On vidi samo petje, on vidi samo umetnost. Zanj česa drugega ni. Zato je mno=gokrat življenje pevcev in igralcev vse kaj drugega kot moralno. Do=sedanje izkušnje kažejo, da umetniki tudi v zakonu niso najbolj sreč=ni ljudje. Da niso srečni sicer ni nujno, toda njih življenje je tako. Žena, ki je umetnica, hoče nastopati. Če nastopa, ne more imeti otrok, ne vodi sama gospodinjstva, v družini ni tople ljubezni, ki jo mora izžarevati mati in žena. Dalje nastopata mož in žena vsak v svojih ljubezenskih vlogah, vsak ob drugem času. Vse to so stvari, ki lju=bezenske niti in vezi med zakoncema rahljajo in trgajo. Kmalu se mož in žena - umetnika znajdetta vsak na svoji poti izven zakona. Ločita se in začenja se hitra pot moralnega propadanja. Iz tega sledi, da je za umetnika, zlasti pevca in igralca najbolje, da ostane sam s svojo umetnostjo."

Cilka je ves čas pazno motrila gospoda župnika, da ji niti beseda ni ušla. Ko je gospod župnik končal, je dejala nekoliko olaj=šana:

"Gospod župnik, kako vi poznate umetnika, njegovo dušo in njegovo življenje. In kako lep ste mi predočili vse to, da vidim po=polnoma jasno in določno," je dejala Cilka.

"Seveda ni vsak umetnik - igralec in pevec še moralno slab človek, toda veliko prilike in mnogo slabih zgledov ima. Da ti posta=vim primeru iz pevskega življenja: denimo, da sto pevcev napačno poje, kako naj v tem zboru en sam poje pravilno? Ali ga ne bodo potegnili za seboj?"

"Prav imate, gospod župnik, to je skoraj nemogoče!"

(Dalje prihodnjič).